

Asia: VN/698/2021

Hallituksen esitys eduskunnalle työnhakijan palveluprosessin ja eräiden työttömyysetuuden saamisen edellytysten uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleistä lausuttavaa esitetyistä muutoksista?

Kohderyhmämme kuurot viittomakieliset kuuluvat myös työllistymissuunnitelmaan. Tässä kysymyksessä asia koskee myös heitä työnhakijoina. Suomessa on kaksi virallista viittomakieltä: suomalainen ja suomenruotsalainen viittomakieli.

Kannatamme toimia, jotka auttavat ja tukevat työnhakijoiden työllistymistä.

Lausuttavaa vaikutusten arvioinnista; taloudelliset vaikutukset?

-

Lausuttavaa vaikutusten arvioinnista; vaikutukset viranomaisten toimintaan (ml. resursseja koskevat asiat)?

-

Lausuttavaa vaikutusten arvioinnista; vaikutukset työllisyyteen?

-

Lausuttavaa vaikutusten arvioinnista; muut vaikutukset?

-

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettu laki; yleistä lausuttavaa työnhakijan palveluprosessista?

Työllistymissuunnitelma olisi jatkossa aina ajan tasalla, koska sitä päivitetään useammin. Mielestämme se on hyvä asia, sillä se nopeuttaa esimerkiksi palkkatuen hakemista, kun siitä on sovittu jo suunnitelmassa. Usein työnantajat tekevät palkkaamispäätöksen nopeasti ja toivovat myös palkkatukipäätöstä nopeasti.

Työnvälitykseltä toivotaan osaamista asiassa niin, että työnvälitys tapahtuu kuuron henkilön osaamiseen ja kokemukseen perustuen. Kuurojen Liiton työllisyyskoordinaattorit tarjoavat mielellään koulutusta kuurojen työllistymisasiossa työnvälitystä ja haastatteluja tekeväälle henkilökunnalle. Kauttamme saa myös materiaalia jaettavaksi työnantajille. Yhdessä poistamme työnantajien ennakkoluuloja kuurojen palkkaamisesta ja näin kaikki saavat yhdenvertaisen mahdollisuuden tehdä työtä ja edetä työurallaan.

Kuurojen Liitto ry kuitenkin haluaa muistuttaa, että kuuron työnhakijan työllistyminen ei ole yksinomaan kuurosta riippuvaista. Jotta kuuron oikeus tulla kohdelluksi tasaveroisena työnhakijana toteutuu, tulee tulkkauspalvelu järjestyä. Aina tulkkia ei kuitenkaan löydy eikä kuuroa työnhakijaa saisi rangaista siitä, ettei vapaata tulkkia juuri oikeaan aikaan ollut joko työhaastatteluun tai työnhakukeskusteluihin.

Työvoimaviranomaisella on viranomaisasemassa velvoite järjestää tulkkaus näihin keskusteluihin. Kun esimerkiksi tiedetään etukäteen, että on tulossa tiiviimpi haastattelujakso, on hyvä tilata tulkki etukäteen, jotta kommunikaatio on sujuvaa.

Työelämässä ja opiskelussa sekä muussa asiointissa kuurot käyttävät Kelan vammaisten tulkkauspalvelun järjestämää maksutonta tulkkausta.

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettu laki; lausuttavaa osa-aikaista työtä tekevien palveluprosessista?

-

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettu laki; lausuttavaa koulutuksessa olevien palveluprosessista?

-

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettu laki; lausuttavaa muistutuksesta?

-

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettu laki; yleistä lausuttavaa työnhakuvelvollisuudesta?

Kuurojen viittomakielisten kohdalla on usein kyse siitä, että vaikka useita työpaikkoja haetaan, työnantajat arastelevat ja pelkäävät kuurojen palkkaamista ennakkoluulojen ja tiedonpuutteen vuoksi.

Pidämme myös tärkeänä työvalmennuspalvelujen tarjoamisen, jotta ne henkilöt, joiden taidot eivät riitä itsenäiseen työnhakuun, saavat apua työnhakuvelvollisuuden täyttymiseen. Moni kuuro esimerkiksi maahanmuuttaja haluaisi hakea useita työpaikkoja, mutta tarvitsee apua yhteydenotossa työnantajiin sekä työhakemuksen teossa. Kuurot maahanmuuttajat tarvitsevat tukea myös suomalaisen viittomakielen ja kirjoitetun kielen ymmärtämisessä.

Myös TE-toimiston tulee tarjota työvalmennusta, kuten tähänkin asti. Kuuro työnhakija käyttää työvalmennusta viittomakielen tulkin välityksellä.

Kuurojen äidinkieli on usein suomalainen tai suomenruotsalainen viittomakieli. Kirjoitettu suomi tai ruotsi on siis heille toinen kieli. Monimutkaisen, kirjallisessa muodossa olevan verkkopalvelun käyttäminen voi olla osalle kohderyhmästämme, erityisesti maahanmuuttajakuuroille haastavaa. Osa kuuroista kirjoittaa ja lukee erinomaisesti, verkkopalvelusta työpaikkojen hausta ilmoittaminen

sopii heille hyvin. Pidämme hyvänä mahdollisuutena myös soittamista tulkin välityksellä esimerkiksi ilmoittaessaan haetuista työpaikoista, jolloin asia hoituu, vaikka ei pystyisi itsenäisesti käyttämään kirjoitetussa muodossa olevaa verkkopalvelua.

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettu laki; lausuttavaa osa-aikaista työtä tekevien työnhakuvelvollisuudesta?

-

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettu laki; lausuttavaa koulutuksessa olevien työnhakuvelvollisuudesta?

-

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettu laki; lausuttavaa työnhakuvelvollisuuden asettamatta jättämisestä?

-

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettu laki; muuta lausuttavaa?

-

Työttömyysturvalaki; lausuttavaa työstä eroamisen perusteella asetettavasta seuraamuksesta?

-

Työttömyysturvalaki; lausuttavaa työstä kieltäytymisen perusteella asetettavasta seuraamuksesta?

-

Työttömyysturvalaki; lausuttavaa porrastetusta seuraamuksesta?

-

Työttömyysturvalaki; muuta lausuttavaa?

-

Lausuttavaa työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain muuttamisesta?

-

Lausuttavaa muiden lakien muuttamisesta?

-

Lausuttavaa muutosten voimaantulosta ja siirtymäajan järjestelyistä?

-

Lausuttavaa suhteesta perustuslakiin ja säätämisyjärjestyksestä?

-

Muuta lausuttavaa?

Toivomme, että TE-toimisto ja kunnat panostavat jatkossa sivujen saavutettavuuteen. Ammattilaisilta tilatut viittomakieliset informaatiovideot ja käännökset palveluista ja sivujen käytöstä tulevat tarpeeseen. Kuurot toivovat saavansa tietoa äidinkielellään, viittomakielellä.

Maja Tiina
Kuurojen Liitto ry - Työllisyys